

Együttműködési fórum a Börzsöny ökoturisztikai fejlesztése érdekében

2010. november 25., Nagyirtápuszta, Szent Orbán Erdei Wellness Hotel

Budapesttől karnyújtásnyira, a csodálatos szépségű Dunakanyartól északra varázslatos, vadregényes hegység, a Börzsöny erdős csúcsai emelkednek. Központi része, az ún. Magas-Börzsöny Magyarország legérintetlenebb hegyvidéke, hazánk parányi ékszerdoboz. Sziklagyepes gerincek, zord andezittornyok, kőmezők, árnyas, mély szurdokvölgyek, csobogó patakok, tiszta források, bájos vadvirágos rétek bújnak meg a Csóványos körüli sűrű rengetegben. A Börzsöny lábánál, az Ipoly és a Duna mentén ill. a nógrádi oldalon sorakozó önkormányzatok többsége, néhány szolgáltató, számos civil szervezet csatlakozott ahhoz a *Nagybörzsöny–Szob Erdei Kisvasútért Közalapítványtól* kiindult kezdeményezéshez, melynek eredményeképpen megalakult a **Börzsöny – Ipoly völgye Ökoturisztikai Régió**.

Az értékelvű, egyelőre csak virtuális szervezet egyik **fő célja, hogy a Duna–Ipoly Nemzeti Park védeltségében lévő börzsönyi, állami tulajdonú területek kezelése, erdőgazdálkodása az Ipoly Erdő Zrt.-től – a Balatoni Halászati Zrt. 2009. évi átalakításához hasonlóan (ma Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt., vagyongazdálkodója a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság) – kerüljön át a természetvédelem, a nemzeti park vagyongazdálkodásába, s ezzel megvalósuljon az erdőgazdálkodás fenntarthatóság elvű, természetvédelmi prioritású, az öko- és aktív turizmusnak „megágyazó” átalakítása.**

A kezdeményezés tökéletesen harmonizál az Országos Ökoturizmus Fejlesztési Stratégia (Pannon Egyetem Turizmus Tanszék, 2008) 10.7.4 pontjával:

„Védett hegyvidékeink csak úgy lehetnek versenyképes, kínálatbővítő ökoturisztikai „termékek”, ha az erős természetvédelem – kezelői jogokkal, megfelelő szervezeti, működési feltétel-háttérrel, általa irányított nonprofit (erdő)gazdálkodással biztosított vonzó, fenntartható környezettel, a környezetbarát turizmus elfogadott formáira tekintettel – az ökoturisztikai marketingrégiók (pl. hegyvidéki nemzeti parkok) védelem alatt álló részének teljes jogú gazdája lesz.”

A stratégia intézkedési feladatként javasolja a *„Hegyvidéki védett területeken olyan ökoturisztikai mintaterület létrehozását, ahol a ... markáns környezetromboló tevékenységek teljesen kizárásra kerülnek.”* Ennek a „mintaterületnek” a Börzsöny vadregényes vidéke, természeti, kultúrtörténeti, közlekedési adottságai, turisztikai lehetőségei révén tökéletesen alkalmas. *„A nemzeti parkokban a fenntarthatóság és a védelem érdekeit figyelembe vevő erdőgazdálkodás kialakítása”* a természetvédelem pozícióinak erősítésén túl egyértelműen a nemzeti parkok turizmusfejlesztését is szolgálja, hiszen a természeti vonzerő fenntartásának bebiztosítása, az „egyszereplős” területkezelés/fejlesztés, a természetvédelem prioritása, a gazdasági indíttatású fakitermelés lehetőségének kizárása a hegyvidéki nemzeti parkok turizmusának, fejlődésének biztosítékai.

„Az uniós szabályozás szerint a védett erdők kezelése a természetvédelmi intézményrendszer feladata. Magyarországon ezt az erdészeti szakma nem fogadja el – majd elvállik, hogy az uniós elvárás, vagy az erdészeti lobbis érvrendszer erősebb. Azt azért megjegyezném, hogy a miniszterelnök úr egyértelművé tette: a nem védett erdőkben is vége a profitorientált erdőgazdálkodásnak...”

Dr. Illés Zoltán, természetvédelemért felelős államtitkár (Népszabadság, 2010.09.17.)

A Börzsöny természeti és kultúrtörténeti értékeinek megőrzéséért, ökoturisztikai fejlesztéséért, környezetbarát közlekedéséért, településeinek fejlődéséért alakult *„Börzsöny – Ipoly völgye (öko)Turisztikai Régió”* első együttműködési fórumára 2010. november 25-én, a börzsönyi Nagyirtápusztán található *Szent Orbán Erdei Wellness Hotelben* került sor. A tanácskozást az *Új Széchenyi Terv* egészségturizmus fejezetéről, a börzsönyi öko- és aktív turizmus kapcsolódási lehetőségéről szólva *Dr. Horváth Endre gazdaságfejlesztésért felelős h. államtitkár (NGM)* úr is megtisztelte, de a térség önkormányzati ill. a nemzeti parki vezetői mellett többek között a *Vidékfejlesztési Minisztérium*, a *Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosi Hivatala* is előadással képviseltette magát. Az előadásokat a Cartographia Kft. kiadásában megjelent Börzsöny turistakalauz 5. kiadásának fotói és filmbejátszások illusztrálták. Örömteli volt az *MT Zrt. KD-RMI* érdeklődése is. A Börzsöny Pest megyei részének országgyűlési képviselője, *Dr. Harrach Péter* úr elfoglaltságai miatt levélben köszöntötte a rendezvényt.

A megjelentek, a Régióhoz csatlakozók egyetértettek abban, hogy a természeti értékek megóvásával, az érintetlen tájkép fenntartásával, de némi turisztikai infrastrukturális fejlesztéssel, pl. a *Vác–Diósjenő–Drégelypalánk* vasútvonal felújításával, az *Ipolyságba (Šahy)* tartó hajdani vonal újjáépítésével, a természetvédelmi és turisztikai szempontokat egyaránt szerencsésen ötvöző *erdei kisvasutak működésének biztosításával*, a felhagyott szakaszok (*Szob–Nagybörzsöny*) turisztikai célú helyreállításával, a *kerékpáros turizmus* feltételeinek további javításával, a *turistaházak* korszerűsítésével, a nagy-hideg-hegyi *sípályák, lesikló utak* gondozásával és nem utolsósorban a *turistautak/jelzések* folyamatos karbantartásával – azaz a hegység ökoturisztikai fejlesztésével – a Börzsöny nemzetközileg is számontartott hegyvidéki „rekreációs paradicsom” lehet. Ez nemcsak természetvédelmi, turisztikai érdek, területfejlesztési kérdés, hanem a hegységperem falvaiban élők jövőjének záloga is, hiszen a Börzsöny természeti szépségére épülő ökoturizmusra támaszkodó *falusi turizmus, a vendégfogadó szolgáltatások vállalkozásai* számukra a megmaradást jelentik.

Az elmúlt időszakban összeállított javaslatokat – külön is kiemelve a félbemaradt Szob–Nagybörzsöny kisvasút teljes, turisztikai célú helyreállításának befejezését szorgalmazó szándéknyilatkozatot – a fórum Előterjesztésként juttatja el a Kormány számára.

Összeállította: Berki Zoltán, berki.zoltan@t-online.hu, 30/940-7789

A Börzsöny–Ipoly völgye (öko)Turisztikai Régióhoz eddig csatlakozott önkormányzatok, szervezetek, magánszemélyek:

- Berki Zoltán, kezdeményező, Nagybörzsöny–Szob Erdei Kisvasúttért Közalapítvány, a Börzsöny turistakalauz szerkesztője
- Bernecebaráti Önkormányzata
- Borsosberény Önkormányzata
- Diósjenő Önkormányzata
- Drégelypalánk Önkormányzata
- Hont Önkormányzata
- Ipolymente-Börzsöny Naturpark Egyesület
- Ipolytölgyes Önkormányzata
- Kemence Önkormányzata
- Kóspallag Önkormányzata
- Lukács Tímea, www.borzsony.hu
- Magosfa Környezeti Nevelési és Ökoturisztikai Alapítvány, Vác
- Nagybörzsöny Önkormányzata
- Nagyoroszi Önkormányzata
- Nógrád Önkormányzata
- Perőcsény Önkormányzata
- Sugárkankalin Egyesület, Drégelypalánk
- Szendehely Önkormányzata
- Szent Orbán Erdei Wellness Hotel, Nagyirtás
- Szob Önkormányzata
- Szokolya Önkormányzata
- Verőce Önkormányzata
- Tegyük Együtt Nagybörzsönyért Egyesület
- Tolmács Önkormányzata